

Läs- och skrivinläring för förskollärare som undervisar i förskoleklass (Uppdragsutbildning)

Reading and Writing for Pre-school Teachers in Pre-school Class (Commissioned Education)

15 högskolepoäng

15 credits

Ladokkod: CFKS1U

Version: 2.0

Fastställd av: Utskottet för utbildningar inom pedagogik och lärande 2023-02-09

Gäller från: HT 2023

Nivå: Grundnivå

Huvudområde (successiv fördjupning): Didaktik (G1F), Svenska (G1F)

Utbildningsområde: Undervisning

Ämnesgrupp: Utbildningsvetenskap/didaktik allmänt

Förkunskapskrav: Förskolläraryxamen enligt bilaga 2 till högskoleförordningen (1993:100), eller äldre motsvarighet, och vara anställda för undervisning i förskoleklass. Deltagarna ska ha sin rektors godkännande för att få gå kursen.

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Innehåll

Kursen fokuserar på läs- och skrivinläring i förskoleklass och i grundskolans åk 1-3. Genom ämne-teoretiska studier ges möjlighet att utveckla undervisning utifrån ett ämnesdidaktiskt perspektiv. Kursen ger även möjlighet att utveckla förmåga att skapa goda och stimulerande lärandemiljöer för läs- och skrivinläring/utveckling.

Det ämne-teoretiska innehållet utgår från elevers läs-, skriv-, och litteracitetsutveckling samt det svenska språkssystemet som läses parallellt med didaktiska aspekter på motsvarande innehåll. I kursen behandlas även bedömning och kartläggning av elevers läs- och skrivutveckling.

Kursen genomsyras av ett inkluderande perspektiv och betydelsen av att kunna identifiera skolans möjligheter att möta elever bakgrund och erfarenheter.

Mål

Efter avslutad kurs ska studenten kunna, med avseende på:

1. Kunskap och förståelse

1.1 uppvisa kunskaper om det svenska språkets struktur och funktion och sätta dessa i relation till elevers skrivande

1.2 utifrån ett inkluderande perspektiv visa kunskaper om relationen mellan ämnesdidaktiskt arbetssätt och innehållet i de nationella styrdokumenterna i svenska som är relevant för läs- och skrivinläring/utveckling i förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3

2. Färdighet och förmåga

2.1 redogöra för och diskutera den tidiga litteracitetsutvecklingen och kopplingen till läs- och skrivinläring/utveckling

2.2 redogöra för och diskutera teorier om elevers läs- och skrivinläring/utveckling

2.3 redogöra för, tillämpa och diskutera metoder och strategier för alla elevers läs- och skrivinläring/utveckling

2.4 redogöra för och diskutera hur skönlitteratur och litteratursamtal kan utnyttjas för främjande av alla elevers läs- och skrivinläring/utveckling i förskoleklass och i grundskolans årskurs 1-3

2.5 redogöra för begreppet digital kompetens och diskutera dess påverkan på läsande, skrivande och språkbruk

2.6 beskriva läs- och skrivinläring/utveckling ur såväl första som andraspråksperspektiv samt förstaspråkets betydelse för den tidiga läs- och skrivinläringen/utvecklingen

3. Värderingsförmåga och förhållningssätt

3.1 kartlägga och bedöma elevers visade kunskaper i svenska samt motivera och utvärdera gjorda bedömningar med hjälp av adekvata bedömningsverktyg

Undervisningsformer

Undervisningen i kursen består av

- Inspelade och livestreamade föreläsningar via lärplattformen Canvas
- Interaktiva diskussioner i lärplattformen Canvas
- Livestreamade seminarier

Undervisningen bedrivs på svenska, men undervisning på engelska kan förekomma.

Examinationsformer

Kursens lärandemål examineras genom digitala redovisningar och seminarier via Zoom och inlämningsuppgifter.

Examinationer:

RE01 Tidig litteracitetsutveckling

Muntlig individuell redovisning

Lärandemål 2.1

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

IN01 Bedömning och reflektion

Skriftlig individuell inlämning

Lärandemål 1.2, 3.1

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

IN02 Läs- och skrivinläring/utveckling

Skriftlig individuell inlämning

Muntlig individuell redovisning

Lärandemål 1.2, 2.2, 2.3, 2.5

Högskolepoäng: 5

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

IN03 Elevers eget skrivande i förhållande till språkets struktur och funktion

Skriftlig individuell inlämning

Lärandemål 1.1

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

SE01 Skönlitteratur och litteratursamtal

Seminarium

Lärandemål 2.4

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

SE02 Andraspråks- och förstaspråksperspektiv

Seminarium

Lärandemål 2.6

Högskolepoäng: 2

Betygsskala: Underkänd eller Godkänd

Om studenten har ett beslut/rekommendation om särskilt pedagogiskt stöd från Högskolan i Borås på grund av funktionsnedsättning, har examinator rätt att anpassa examinationen. Examinator har att utifrån kursplanens mål avgöra om examinationen kan anpassas i enlighet med beslutet/rekommendationen.

Studentens rättigheter och skyldigheter vid examination är enligt riktlinjer och regelverk vid Högskolan i Borås.

Kurslitteratur och övriga läromedel

Axelsson, Monica (2019 rev 2021). Andraspråksinläring och flerspråkighet i förskoleklass med fokus på elever som är nya i svenska språket. Skolverkets lärportal Andraspråksinläring och flerspråkighet i förskoleklass med fokus på elever som är nya i svenska språket (skolverket.se)

- Fridolfsson, I. (2020). *Grunderna i läs – och skrivinläring*. Lund: Studentlitteratur. (360 sidor)
- Eriksson, Jessica; Grönwall Fransson, Camilla & Johansson, Annelie K. (2017). *Kreativ grammatikundervisning: från förskoleklass till åk 6*. Stockholm: Columbus förlag (247 s)
- Hermansson, C. & Saar, T. (2017). Nomadic writing in early childhood education. I *Journal of Early Childhood Literacy*, vol. 7, nr 3, s. 426-443 (18 sidor)
- Ingemansson, M. (2016). *Lärande genom skönlitteratur. Djupläsning, förståelse, kunskap*. Lund: Studentlitteratur. (70 sidor)
- Jönsson, K. (red.) (2016). *Bygga broar och öppna dörrar. Att läsa, skriva och samtala om texter i förskola och skola*. Andra upplagan. Stockholm: Liber (217 sidor)
- Nordgren, P. (2021). *Språk i sikte - Barns interaktionsutveckling i relation till perception och kognition*. Lund: Studentlitteratur (35 sidor)
- Pettersson, K. (2021). *Språk- och kunskapsutvecklande undervisning F-3 – Genrepedagogik, ASL och digitala resurser*. Lund: Studentlitteratur (260 sidor)
- Skolverket (2011, reviderad 2019). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket
- Skolverket (2016). *Förskoleklassen – Ett kommentarmaterial till läroplanens tredje del*. Stockholm: Skolverket
- Skolverket (2021). *Kommentarmaterial till kursplanen i svenska – Grundskolan*. Stockholm: Skolverket
- Skolverket (2022). *Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet*. Stockholm: Skolverket.
- Skolverket (2019). *Hitta språket. Nationellt karläggningsmaterial i språklig medvetenhet i förskoleklass*. Stockholm: Skolverket
- Skolverket (2021). *Att planera, bedöma och ge återkoppling. Stöd för undervisningen*. Stockholm: Skolverket
- Skolverket (2020). *Nya språket lyfter. Bedömningsstöd i svenska och svenska som andraspråk för grundskolans årskurs 1-6*. Stockholm: Skolverket
- Westlund, B. (2017). *Aktiv läskraft: att undervisa i lässtrategier och förståelse: fk-årskurs 3*. Första utgåvan. Stockholm: Natur & Kultur (146 sidor)
- Winlund, A., Lyngfelt, A. & Wengelin, Å. (2017). Nyanlända elevers litteraricitetspraktiker i skolan. *Educare*, nr 1, s 50-71. (22 sidor)
- Övrig kurslitteratur, t.ex. artiklar (ca 100 sidor) och ytterligare material från Skolverkets Läs- och skrivportal tillkommer (ca 50 sidor).

Dessutom tillkommer några skönlitterära verk lämpliga för elever i den tidiga skolåldern.

Studentinflytande och utvärdering

En anonym och skriftlig kursvärdering genomförs via digital lärplattform.

Övrigt

Kursen ges som uppdragsutbildning via Skolverket.